

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfélszáz
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 249. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1913. október 29

Fizetésrendezés — javítás nélkül.

Tudvalevőleg Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a városi tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában ad hoc bizottságot küldött ki, még pedig kettős célból: hogy az 1912. évi LVIII. törvények alapján szervezze és állapítsa meg a tisztviselői állásokat és azok létszámát, továbbá állapítsa meg az egyes állások dotációját.

Az első dologban kötve volt a kiküldött bizottság keze, mivel az állások szervezését szorosan a törvényben megszabott keretekben kellett szervezni, mert csak így lehet egyöntetűséget teremteni az ország összes városait illetően.

Eddig ugyanis egyik-másik városban olyan állások is voltak, a melyeket más városokban nem ismertek. Nagyváradon szintén volt néhány olyan specialitás, amilyen elnevezés sem a törvényben, sem a többi városokban nem fordult elő.

A fizetések megállapítása dolgában már szabadabb keze volt az ad hoc bizottságnak, mert a törvény szerint az egyes állások dotációját magasabb összegben megállapíthatják a városok, ha jónak látják és pénzüik van rá, csupán kevesebb fizetést nem állapíthatnak meg, mint a miniszteri táblázatban fel van tüntetve.

Az ad hoc bizottság elkészítette javaslatát, amely teljes szövegében most jutott nyilvánosságra.

Dacára, hogy nagy gonddal, körültekintéssel felelt meg a bizottság feladatának, a városi tisztviselők körében nagy elégedetlenséget keltett a javaslat, úgy általánosságban,

mint különösen azoknál a fiatalabb tisztviselőknél, akik haladásra, előmenetelre számítanak a városnál.

A tisztviselők ugyanis az előzmények után arra számítottak, hogy általános fizetésrendezés lesz a városnál s jelenlegi dotációjuk emelése által helyzetükön javítani fog a város törvényhatósága.

A bizottság javaslata azonban ezen reményüket alaposan lehütötte.

A javaslat szerint a bizottság ugyanis kijelentésekkel pótolja a fizetésemeléseket. At van hatva, hogy a jó közigazgatás előfeltétele, hogy anyagi gondoktól mentesített tisztviselők legyenek s a mostani fizetések erre éppen nem elégségesek, azonban a város mostani pénzügyi helyzetében a fizetések javítását nem javasolják, hanem a közel jövő feladatául tekintik. Ez bizony elég sovány vigasztalás az anyagi gondokkal küzdő tisztviselőknek.

Az előhaladásra, emelkedésre számító tisztviselőket ezen kívül még az kedvetleníti el, hogy az egyes állásoknál a fizetés javítására szolgáló különféle pótlékokat csak az állásokat jelenleg betöltő tisztviselők kapják a javaslat szerint s az új tisztviselők elesnének a jelenlegi pótlékoktól.

A fizetések illetően megállapítását nem javításnak, hanem fizetés leszorításnak veszik.

A bizottság javaslata a novemberi közgyűlés elé kerül s a tisztviselők abban biznak, hogy a város törvényhatósága méltányosabb lesz a fizetések megállapításánál velük szemben, mint az ad hoc bizottság s valójában fizetésrendezést csinál.

Összehívták a delegációkat.

Bécsből jelentik, hogy a delegációk összehívása ügyében már megtörtént a döntés. Mint a Fremdenblatt mai száma közli, a delegációt november 18-ra összehívták. A külügyminiszterhez és a két miniszterelnök-köz intézett legfelsőbb királyi kéziratokat a budapesti és a bécsi hivatalos lap holnap, október 29-én fogja közölni.

Régi szokás szerint a delegátusok már másnap, november 19-én a király elé járulnak, a ki ez alkalommal trónbeszédét mond.

A külügyi albizottság alkalmasint november 20-ikán tartja első ülését, amelyen Berchtold gróf elő fogja adni a külügyi helyzetre vonatkozó exozéját. Bizonyos, hogy ez alkalommal igen nagy vita lesz az osztrák delegációban, amelynek szláv nemzetiségű tagjai korántsem értenek egyet Berchtold gróf balkáni politikájával.

De kétségtelenül nagy vita lesz a magyar delegációban is, ha — a mi igen valószínű — az ellenzék is részt vesz a delegációban. Az ellenzék erre nézve még nem hozott ugyan formális határozatot.

Az ellenzéken kívül bevonulnak a delegációba a — palotaőrök is. A mult ősszel a kormány rendőroket vitt fel Bécsbe; az osztrákok azonban rossz néven vették, hogy az ő fővárosukban a magyar rendőrség szerepelt. Ha most a rendőrség helyett a katonai szervezetű palotaőrség fog funkcionálni, ez ellen már nem lehet kifogásuk.

A külügyi vita után a hadügyi költségek megvitatása is hosszadalmas lesz ugy a magyar, mint az osztrák delegációban, mert már ez alkalommal napirendre fognak kerülni az újabb reformmal kapcsolatos összes kérdések.

Bizalom Tiszának Hunyad- és Zólyomvármegyék törvényhatósági bizottsága Tiszának és kormányának bizalmat szavazott.

SIRKOSZORUK

AJÁNLOM A N. É. KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE A SAS-PASSAGE ALATT LEVŐ VIRÁGÜZLETEMET, HOL

EGYSZERŰ ÉS A LEGDISZESEBB KIVITELŰ

SIRKOSZORUK
KAPHATÓK ÉS MEGRENDELHETŐK. KIVÁLÓ

TISZTELETTEL **Genda János** műkertész.

Lukács Ödön dr a városok kongresszusának titkára

Előadást tartott a fővárosban a városok hitelügyéről.

*

Nem lep meg bennünket az a diszes kitüntetés, amely tegnap Lukács Ödön dr nagyváradi tanácsost érte a fővárosban. A város vezető emberei között kétségkívül egyike a legkiválóbbaknak, aki osztatlan elismerést vívott ki magának rendkívüli munkásságával és tehetségével. Örömmel sietünk konstatálni, hogy ez az osztatlan bizalom és elismerés Nagyvárad falain kívül is meghozta a maga babérját Lukács Ödönnek, akit tegnap a városok kongresszusának titkárává választottak meg.

Ez a választás szinte örömet fog kelteni Nagyváradon is és öregbiteni fogja Lukács Ödön népszerűségét.

A magyar városok országos kongresszusa tegnap két fontos kérdést tárgyalt. Az egyik a földgáz értékesítése a városokban, a másik, mely ennél fontosabb, a városok hitelügyének rendezése. Az előbbi kérdés tanulmányozására bizottság kiküldését határozták el.

A hitel kérdésben az volt a javaslat, hogy kérjék fel a kormányt, hogy az állami kölcsön összegét a városi szükségletek összegével emelje fel s nyújtson mielőbb átmeneti hitelt a városoknak. A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Az ülésen Bárczy István elnököt. Részt vettek az ülésen képviselők, polgármesterek és városi tanácsosok. Nagyváradról hárman jelentek meg: *Hoványi Géza* képviselőnk, *Rimler Károly* polgármester és *Lukács Ödön*.

A megejtett választások során *Sándor István* (Kecskemét) lemondásával megürült titkári állásra egyhangulag *Lukács Ödön* választották meg.

A földgázról *Harrer Ferenc* tartott tartalmas előadást. Utána általános érdeklődés mellett folyt le dr *Lukács Ödön* előadása a városok hitelügyéről.

A városok hitelszükségletének kielégítésével előálló nehézségeket az előadó először a tökeszegénységben látja, másodsor a városok hitelügyletének szervezetlenségében és harmadszor abban, hogy a hitelügyek kielégítésénél a magyar városok a külföldre vannak utalva. Okvetlenül szükségesnek tartja tehát a hitelügyek központosítását és zervezését abból a célból, hogy ez közvetlen összeköttetést teremthessen a tökeerős külfölddel. Javaslata az volt, hogy kérje a városok kongresszusa a kormány támogatását különösen abban a tekintetben, hogy az állami emissziók összegét a városi szükségletek összegével emelje fel és nyújtson mielőbb átmenetileg hitelt a magyar városoknak.

Az ellenzék összehívatta a Házat. A képviselőházban tegnap Szász Károly alelnöknél megjelentek *Zlinszky István* és *Ráth Endre* függetlenségi, *Nehrebeczky György* alkotmánypárti és *Szmrecsányi György* néppárti képviselők és *Szász Károly* alelnöknek átadtak egy ívet, amelyben a képviselőház összehívását kéri. Az ívet több mint nyolevan ellenzéki képviselő írta alá, köztük elsőnek gróf *Károlyi Mihály*, aztán gróf *Andrássy Gyula* és az egész alkotmánypárt. Az összehívó iv élén a következő sorok vannak:

— A magyar képviselőház elnökségének Budapest. A képviselőház ülésének összehívását kérjük. Indokok: az ellenzék szükségesnek látja, hogy a kormányzati súlyos visszaélések a képviselőház külön ülésén tárgyalassanak, ez lévén egyedüli alkalmas módja az ügyek kellő tisztázásának.

Az ívet *Zlinszky István* adta át az alelnöknek és szóval is kérte, hogy minél előbb hívják össze a Házat, lehetőleg péntekre. A képviselők ezután eltávoztak.

A pénzügyminiszter a királynál. *Teleszky János* dr pénzügyminiszter Bécsbe utazott s ma délelőtt kihallgatáson jelenik meg a király előtt, *Teleszky János* még a mai nap folyamán visszatér Budapestre. A pénzügyminiszter a képviselőház esztörtöki ülésén terjeszti be az 1914. január 1-től június 30-ig terjedő időre szóló állami költségvetési előirányzatot.

Az Apolló bérbeadása.

Jelentkezzenek a bértek.

Az Apolló építése közeledik a befejezéshez. Most már a földszintig le vannak bontva az állások s teljes egészében kibontakozik a monumentális épület, amely egyike városunk legszebb házainak.

A város most már a helyiségek bérbeadásáról gondoskodik. A lakásokra különösen a kisebb két szobásokra már külön van jelentkezés.

A bérbeadásra vonatkozólag a következő értesítést bocsátotta ki a város:

Felkérem mindazokat, akik a városi Apolló-bérházban lakást, vagy üzlethelyiséget bére venni óhajtanak s illetve a város gazdasági ügyosztályában magukat bérletre előjegyeztették, miszerint folyó hó 31-éig bezárólag a kötelező nyilatkozat aláírása végett Nagyvárad város gazdasági ügyosztályában jelentkezni sziveskedjenek annyival is inkább, mivel azokat, akik előjegyeztették magukat és a most kitett időig a jegyzőkönyv aláírása végett nem jelentkeznek, úgy fogom tekinteni, mint akik az előjegyzett helyiségre nem reflektálnak.

Értesitem az érdekelteket arról is, hogy a lak- illetve üzlethelyiségek a helyszínén most már megtekinthetők.

Végül értesitem az érdekelteket, hogy az Apollóban lévő kávéházra a kibocsájtott hirdetés szerint az árverés folyó évi október hó 30-án délelőtt 10 órakor fog a városház bizottsági termében megtartani, nem pedig 31-én, amint azt a Nagyvárad Napló 28-iki száma tévedésből közölte.

Nagyvárad, 1913. okt. 28-án.

Komlóssy József,
tanácsnok.

MELYIK HATÓSÁG FOG DÖNTENI A WILDBURG-ÜGYBEN.

Nem vállalják a báró illetőségét.
Illye község nyilatkozata.

A közel multban megírta a Tiszántul, hogy báró *Wildburg Aladár* családi ügyében a kolozsvármegyei árvaszékhez beadványt intézett a báró, a melyben kérte, hogy gyermekét vegyék el az anyjától és az ő felügyeletére bizzák. A nagyon is kényes természetű dologban még igen sok hatósági intézkedésre lesz szükség addig is, míg meg tudják állapítani, hogy melyik hatóságnak az ügykörébe tartozik a beadvány elintézése.

Kolozsvári tudósítónk jelenti ugyanis, hogy az ottani árvaszék nem tartja magát illetékesnek az ügy elintézésére. Az ottani árvaszék működési körében született ugyan a báró fia, azonban ott nagyon rövid ideig tartózkodtak, úgy hogy illetőséget nem szereztek. Mivel pedig a bárónak Biharmegyében nagy kiterjedésű birtokai voltak, melyek után illetőséget is szerezhetek, a kolozsvári árvaszék a biharmegyei árvaszékhez fogja visszaküldeni az egész aktát.

Tegnap ebben a dologban megkérdeztük az illyei előjáróságot, honnan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a község nem ismeri el az illetőséget. Illye község képviselőtestülete ebben a dologban már régebben határozott. Akkor megállapították, hogy a báró *Illyéről* évekkel ezelőtt eltávozott és minden birtokát eladta. Birtokai alapján nem birhat ma is illetőséggel. Távozása óta más helyeken vásárolt birtokokat, többek között Kolozsmegyében és Boszniában is. Azóta ezeknek a helyeknek valamelyikén szerzett illetőséget, tehát *Illye* egyáltalán nem jöhet ma tekintetbe.

Illyére különben még nem érkezett ki újabb az erre vonatkozó felhívás, de ha ki is érkezik, annak más eredménye nem lesz, mint a sürgős ügy huzása, illetve fölösleges aktaszaporítás.

A mai körülmények között tehát Biharmegye árvaszéke meg fog szabadulni a kinos üggyől. A kolozsvári árvaszék, mely szintén feszélyezve érzi magát, aligha fogja vállalni az intézkedést és ez esetben a boszniai gyámhatóság hoz majd határozatot. Ez ellen pedig a báró fog protestálni s így majd egy felsőbb fórum lesz hivatva véglegesen dönteni a bírósági illetékesség megállapítása tárgyában.

Illye község elutasító határozata miatt most már meg fog indulni a hónapokig tartó illetőségi eljárás, melyben a közigazgatási bíróság fog dönteni. Addig az egész dolog szünetelni fog. Nincs kizárva azonban az sem, hogy a felek kérésére valamelyik árvaszék ideiglenesen határozatot fog hozni és az illetőségi kérdés tisztázása után majd az illetékes árvaszék jóváhagyja azt.

SÉRYKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János

kőtszer gyárában
Rákóczi-ut., (Bémer-tér.)

ahol óriási válatokban kaphatók: Irigatorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekevények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban

és kitűnő kivitelben készíttetnek.

Telefon 419

Különben is az adott esetben teljesen lényegtelen az illetőség kérdése, mert bármelyik árvaszék határozza is a kérdésben, a községre nézve semmiféle következmény nem járul belőle. Akkor volna értelme a tiltakozásnak a báró illetősége ellen, ha esetleg az illetőség elismeréséből a községnek költségei származnának. Itt erről azonban szó sincs. A tiltakozásnak csakis egy indoka van és pedig az, hogy egyik árvaszék sem akarja haragra gerjeszteni a bárói család bármelyik tagját is a meghozandó határozattal az árvaszék ellen. Az illetőségi kérdés eldöntése elé most nagy érdeklődéssel tekintenek, mert ettől függ, hogy melyik árvaszék fogja tárgyalni az egész ország közvéleményét foglalkoztató szenzációs ügyet.

AKNAMUNKA

Frycsaj Richard ellen

A fővárosi aspiránsok meg akarják buktatni a váradi karnagyot.

Sajnos, befejezett tény, hogy Frycsaj Richard, a nagyváradi honvédenekar országos hírű karnagya eltávozik Nagyváradról. A kitűnő zenész a budapesti honvédenekar karnagya lesz s erre a diszes állásra — mint azt röviden jeleztük — egykori zenegondnoka: *Ehmann* ezredes hívta meg.

Azonban bármennyire is fájjaljuk Frycsaj távozását, el nem titkolhatjuk, hogy örvendünk hatalmas előrehaladásának és magas kitüntetésének.

Megérdemli, hogy az ország első katonai zenekarának dirigense legyen, mert rendkívüli szervező erő és nagy zenei tehetség lakozik benne.

A meghívás kipattanása után nyomban felrobbantak a fővárosi aspiránsok ellenakciói, akik a nagy *Bachó* székébe akartak beülni. Ez nem fog sikerülni, mert Frycsajt meghívták erre az állásra. Azzal rágalmazták meg Fricsajt, hogy kiturta pozíciójából *Bachót*.

Illetékes és magasrangú katonai egyéntől rendkívül érdekes nyilatkozatot kapott a *Tiszántúl* a rágalmakra vonatkozólag.

— Frycsajról azt híresztelik, hogy nem tud magyarul. Hát ez nyilvánvaló hazugság, mert Nagyváradon minden ember tudja, hogy perfektül beszél magyarul. Anyja magyar volt, Székesfejérvárott 17 évig működött rendkívüli sikerrel, mint karnagy. Nyolc évi működése után *Jekkelfalussy* honvédelmi miniszter *dicsérő oklevéllel* tüntette ki, mert úgy nevelte a zenekart, hogy annak 90 százaléka magyar volt. Rá két évre megkapta a koronás arany érdemkeresztet.

— Leánya okl. polgári iskola tanárnője a magyar nyelvnek, fia hadnagy a honvédségnél. Még Fejérvárott illetőséget nyert s mikor onnan eljött, deputáció kereste föl, hogy maradjon. Persze felsőbb fórumon mulott a dolog.

— A Dunántúl összes városaiban megfordult pompás zenekarával és bámulatos zenekulturát teremtett. Legjobb zenészei, az idősebb őrmesterek készek otthagyni a zenekart, ha őt valami sérelem éri.

— Ki lesz Váradon az utódja?

— Valószínűleg az intrikáló *Szoghó*, aki most a fővárosban van.

Elmondották még nekünk, hogy Frycsaj nem akarta elfogadni az állást, de az itteni tisztek valósággal kényszerítették rá. Ez az állás 24,000 kor. évi jövedelmet jelen Frycsajnak.

Érdekes az is — amit senki sem hitt, hogy *Bachó* már 63 éves és 40 éve karnagy. Persze festette bajuszát, haját és megtevesztett mindenkit. Elszerződött az egyiptomi khedivéhez, ahol évi 30,000 kor. fizetése lesz. S mivel 40 évig szolgált, önként ment nyugdíjba.

A vidéki népszövetségi gyűlések.

Bélfenyéren, Cséffán, Tenkén.

Biharmegyei katolikus lakossága egymásután alakítja meg a népszövetségi helyi csoportokat. Minden községben lelkesedéssel csatlakoznak a katolikus emberek a népszövetségi zászló alá és nemsokára alig lesz katolikusok által lakott község, ahol egy kis csoport ne küzdene az öntudatos katolicizmusért. *Frühvirth* Mátyás központi titkár vasárnap délelőtt *Bélfenyéren* tartott gyűlést. A gyűlés az iskola nagytermében folyt le. Oly sok ember jött el, hogy a külső folyosókra kiszorultak a hallgatók.

A falu apraja-nagyja jelent meg a gyűlésen a közszeretben álló *Gresinczky* Antal kerületi esperes-plebános hívószavára. A gyűlésen az esperes-plebános szép megnyitó szavai után *Frühvirth* Mátyás titkár beszélt a népszövetség törekvéseiről. A beszédet nagy lelkesedéssel fogadta a hallgatóság, akik közül azonnal 53 tag iratkozott be a népszövetségbe. Helyiigazgatónak a titkár ajánlatára *Gresinczky* Antal esperest választották meg egyhangulag. A gyűlésen részt vett többek között ifj. *Vincze* Miklós földbirtokos Feketegyőrösről és *Mészáros* József kántortanító is. Az előlekekből itélve itten, ebben a jól vezetett és tiszta katolikus községben nagy jövője van a népszövetségnek, amelyet oly nagy lelkesedéssel kereset fel nemesak a falu derék plebánosa, hanem a nép maga is.

Cséffán, ahol kis számban laknak katolikusok, már régebben mintaszerűen vezetett helyi csoport működik. Ez, a munkában megőszült *Hritzko* György nyug. tanító fiatalos lelkesedésének és tiszta kath. meggyőződésének köszönhető. Ez az ősz ur, aki egész életében a kultúra nehéz talaján munkálkodott, most nyugalmában is oda áll faluja katolikusai elé és büszkén, magasan lobogtatja a katolikus népszövetség diadalmas zászlaját. Majdnem kivétel nélkül minden katolikus férfit összegyűjtött a helyi csoportban, amely jelenleg 28 taggal működik.

A gyűlés az iskolában folyt le, amelyen *Hritzko* György nyug. tanító és *Frühvirth* Mátyás titkár beszélt. A gyűlésen részt vettek: *Székelyhidi* Károly főjegyző és családja, *Bór Elek* szolgabíró irnok, *Spillann* György pénztárnok és a község javarésze.

Tenkén a Katolikus Kör termében folyt le a helyi csoport megalakulása.

Richter Jenő plebános tartalmas megnyitó szavai után a titkár beszélt. A helyi csoport csak kevés taggal alakult meg. A helyi csoport sorsa *Richter* Jenő plebános kezében van letéve, aki lelkes híve az öntudatos katolikus mozgalmaknak.

A gyűlésen ott volt: *Szabó* Zoltán kir. járásbíró, *Rozs* Lajos tanító, *Magyar* Ferenc a kör alelnöke, *H. Kovács* Pál gazda és sokan a legelőkelőbb polgárok közül.

OLCSÓ TÜZIFA a község részére.

A fakereskedők kartellje valósággal és méltán megrémítette az általános drágaság által úgy is sujtott községet. Jelenleg a fakereskedők 11 koronáért szállítják a bükk tűzifát, míg a cserfa köbmétere 12 korona. A felvágással együtt 14 koronába jön egy köbméter tűzifa.

Nagyvárad város törvényhatóságának határozatából folyólag a tanács elsőrendű községet, most pedig tűzifát szerzett be, amelyet tetemesen olcsóbban bocsát a község rendelkezésére.

A fa a városházán rendelhető meg.

Erre vonatkozólag a következő értesítés nyújt tájékoztatást:

Van szerencsém a tisztelt községnek nagybecsű tudomására hozni, miszerint a város által a község részére beszerzett tűzifának házhoz szállítás mellett való eladása a folyó évi november 3-ától kezdetét veszi.

Az eladás csakis készpénzfizetés mellett történik. Egy köbméter bük hasáb fa házhoz szállítva 9 korona. 1 köbméter bükk gömbölyű tűzifa 7 kor. 50 fillér. Ha a fát az udvarra kocsival bevinni nem lehet s emiatt a bejáraton át kézen kell behordani, úgy köbméterenkint külön 20 fillér fizetendő. Ha vevő saját igájával szállíttatja a telepről haza a megvett fát, úgy köbméterenkint a fa 1 koronával olcsóbb.

A fát megrendelni lehet a város gazdasági ügyosztályában (Városháza I. emelet 26. ajtó) a kezeléssel megbízott tisztviselőnél, délelőtt 10—12 óráig, hol a vevő a befizetésről nyugtát kap. A tűzifa kiszolgáltatása a megrendelés sorrendjében történik. A megrendelés nagyobb szükségletre is történik, azonban a nagyobb mennyiség kiszállítása tömeges rendelések miatt csak részletekben fog eszközöltetni.

Kívánatos, hogy azok, kiknek nagyobb mennyiségű fára van szüksége, az egész mennyiséget már most jegyeztessék elő, hogy a város annak kielégítéséről gondoskassék.

Nagyvárad, 1913. okt. 27-én.

Komlóssy József,
tanácsnok.

A sajtótörvény reformja. A képviselőház igazságügyi bizottsága már tegnap délután megkezdte a sajtójog új szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Mivel a bizottság úgy állapította meg munkaprogramját, hogy naponként ülést tart, kétségtelen, hogy két-három nap alatt befejezik az előkészítő tárgyalást és a bizottsági jelentés már november 4-én a képviselőház elé kerül. Ebben az esetben november 8-án, de legkésőbb november 10-én már a képviselőház plénuma tárgyalja a javaslatot, a melyből ily módon még a delegációk ülésszaka előtt, azaz november közepén már törvény lesz.

Az igazságügyminiszter az új sajtótörvényjavaslat bizottsági tárgyalása előtt meg akarja hallgatni azoknak a véleményét, akiket a javaslat a legközvetlenebbül érdekel és érint. Meghallgatja az Otthon írók és hírlapírók körét, a Budapesti Ujságírók Egyesületének véleményét, azután pedig tanácskozássra hívja a Pázmány-egyesületet és a Szakírók Egyesületét is.

Baj van az ifjúsággal

Aggodalmaskodik a színügyi bizottság.

*

Jeleztük a főgimnázium jeles igazgatójának: *Szmetka L.* Ödönnek azt az életrevaló akcióját, hogy a Szigligeti-színházban külön ifjúsági előadásokat rendezzenek. A főgimnáziumban ankétet tartottak az iskolák direktorai, amelyen megállapodásra jutottak *Erdélyi Miklós* színigazgatóval, hogy két-hetenként tartatnak egy előadást, ezért fix összeget fizetnek a direktornak s az iskolák megbízottjai fogják a jegyeket eladni.

A terv igen szimpatikus és könnyen keresztülvihető. Tegnap került először szóba a színügyi bizottság ülésén, melynek ez volt legérdekesebb pontja.

A bizottsági ülést dr. *Mihelyi Lajos* alelnök nyitotta meg. Lassu szállígozással fél hat táján a következő biz. tagok ültek együtt.

Harmathy Károly, *Miskolczy Barnabás*, *Kőszeghy József*, *Olasz Béla*, *Juricskay Barna*, *Tóth Elek*, *Schwartz Izidor* dr. *Popper Akos* és dr. *Medvigy Gábor*.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után *Tóth Elek* beterjesztette a novemberi műsort. Színré kerül:

Vasgyáros, Villámhárító (új bohózat), *Buksi*, *Nevető férj* (új operett), *A titok* (új dráma), *Buda gyöngye* (új operett), *Károlyi Leonával*, *Támlásszék 10.*, *Katóka* (új színmű) *János Vitéz*, *Halló!* (új vígjáték), *Ripp van Vinkle*, *István király*, (*Katona József* születésének száz éves évfordulója alkalmából, nov. 11-én.)

A műsort természetesen elfogadták, de *Olasz Béla* dr. heves ellenzéki vihart vert a múlt havi (októberi) nivótlan darabok körül.

— Nem akarok a káknán esomót keresni — kezdte szerényen — de nem vagyok megelégedve az eddigi színházi repertoírral. Amit a színház eddig adott, azt szenvedés volt meghallgatni. Nem is annyira a társulat, mint inkább az újabb darabok kinozzák az embert halálra.

— Határozottan tiltakozom olyan darabok előadása és műsoron tartása ellen, mint a *Samuka*, *Buksi*, *Támlásszék 10.* stb. Nem okvetlen szükséges minden héten két újítást bemutatni. Vegye elő a direktor ur a régi jó darabokat.

Mert a zsufolt ház még nem jelenti azt, hogy jó darabot kaptunk. Elvégre tekintse a direktor a nivót is.

Miskolczy Barnabás polemizál *Olasz Bélával*.

— Hogy lehet olyat állítani, hogy ne adjon elő új darabot? . . . Akkor ezért vágjuk szegény direktort.

Schwartz Izidor azt veti közbe, hogy ne olyan gyorsan adja be a direktor a rossz új darabokat. Lassubb tempóban.

Tóth Elek a távollevő direktor helyett igéri, hogy a novemberi műsor erősebb lesz.

Mi legyen az ifjúsággal! . . .

Az elnök jelenti, hogy egy átirat érkezett a főgimnázium igazgatójától, amelyben kéri a bizottság hozzájárulását a fentebb röviden ismertett tervhez. A bizottság rendkívül örömmel fogadta az eszmét, de aggodalmát fejezi ki az átirat ama passzusa miatt, hogy csak a középiskolai ta-

nulók részére tartatnák az ifjúsági előadásokat.

— Mi lesz a nem középiskolai tanulókkal? vetették föl a kérdést. Hátha azok is be akarnak menni. A bizottságnak nincs joga kizárni ezeket.

Kőszeghy ezek számára külön helyet javasol.

Élénk vita támad a kérdés körül. Végre is úgy döntenek, hogy ragaszkodnak a kötelező ifjúsági előadáshoz s ettől függetlenül egyeznek meg a színigazgató az iskolákkal úgy, ahogy tud.

Zsigmondy Anna

nem tér vissza a színpadra.

Egy örömhír, melynek sajnos csak a fele igaz

F. Károlyi *Leona* és *Zsigmondy Anna* neve Nagyváradon egyet jelent a kitünő előadásokkal. Ha színházbarát közönség előtt kiejtjük ezt a két nevet, sok-sok kellemes és bájos estének az emlékét idézzük fel. Nincs olyan színház kedvelő, a ki ne elragadtatással beszélne erről a két igazi művésznőről. Talán nem volt tagja még a Szigligeti színháznak, akiket úgy szeretett volna a közönség mint *Károlyi Leona* asszonyt és a mindig vig, a mindig mosolygó *Zsigát*.

Örült is minden ember, mikor megtudták, hogy *Károlyi* a »Buda gyöngye« című operetiben ismét fellép és rendes tagja lesz a színháznak. És valószínűleg országt ismét az öröm a kávéházi törzsszatóknál, a szalóknokbau és az esti korzón, mikor az a hír is elterjedt, hogy a temperamentumos *Zsiga* is, *Zsigmondy Anna* is visszatér első szerelméhez, a színpadhoz.

A színházlátogatók előre köszöriülték a torkukat és próbálgatták, hogy hogy fog hangzani megint a színházban *Zsigmondy!* *Károlyi!*

És most jön a csalódás.

Én nem tehetek róla, de meg kell mondanom, illetve irnom minden nagyon örvendezőnek, hogy *Zsigmondy Anna* asszonynak eszeágában sincs, hogy fellépjen. Ahogy a hírt meghallottuk, lapunk munkatársa nyomban felkereste a művésznőt és megkérdezte mi igaz és mi nem bolle.

Dr. *Szathmáryné*, *Zsigmondy Anna* asszony épen akkor ért haza, mikor munkatársunk az ajtóján kopogtatott. A művészasszony lekötözött nyájassággal boldogan mosolyogva mondta a következőket:

— Nem lépek fel. Dehogy! Háziasszony és színésznő egy személyben majdnem kivan zárva. Vagy jó háziasszony, vagy jó színésznő. Meg aztán tudja szeretem az uramat. Ő nem akarja, hogy a közönség elé lépjek, hát nem lépek. Jobb idehaza boldogan szabószámlik okozta gondok nélkül élni. Azért a vendégeim meg a magunk multságára le-leülök a zongora mellé és énekelek. Így jó. Az uram is, a vendégeim is nagyon jó publikum akik szeretettel megtapsolnak.

— Tehát hiába örültünk.

— Ejnye, ejnye! Hiszen most — van jó primadonnájuk. A közönség szereti is őket.

— Igaz, de tetszik tudni nagyságos asszonyom úgy vagyunk vele, hogy a viszontlátás öröme kettős öröm.

— Nagyon sajnálom, hogy lerombolom az örömeiket, de nem léphetek fel. Nagyon jól érzem magamat, boldog vagyok és más kívánságom nincs. A taps és a babér jusson azoknak, akiknek ez nincs meg, vagy akiknek ez kevés . . .

Kifejeztem mély fájdalommat és kissé elszontyolodva hagytam el az izlésesen berendezett szalont.

H.

..HIREK..

Utaznak a József-bakák.

*

A lipesei esata vidám és hangos jubileuma után szomorúság érte a mi derék József-bakáinkat. Minden Bécsbe rendelt ezred rendszeren hat évig szokott a császárvárosban tartózkodni. Megesik az is, hogy a hat évet meghosszabbítják, mint a debreceni 39-es ezreddel történt, de hát persze ott az egyik zászlóaljparancsnok — főherceg. (Rossz nyelvek szerint azóta a harminckilences bakák minden játékesatában győznek.)

A József-bakák csak négy évig élvezhették a Prater olesó sörét, most rendeletet kapnak, hogy menni kell tovább. A nagyváradi zászlóalj itt marad (esetleg ki is cserélhetik) de a bécsi három zászlóaljból kettő az ezredtörzsszel együtt *Zágrábba* megy, a harmadik (szegény!) *Bilekbe*.

Az áthelyezésre nem az ezred adott okot, a mi tisztjeinket és bakáinkat nagyon szeretik Bécsben, legjobb zenekaruk van s a legszébb Burg-vártát ők adják. Azért kell elmenniük, mint a kulisszák mögött beszélnek, mert a zágrábi 70-ik gyalogezred áthelyezése vált kívánatosá. Ez az ezred tele van szerbekkel, akik a legutóbbi balkán háboru idejében viselkedésükkel, ha nem is aggodalomra, de dicsőretre sem adtak okot. Részleteket nem írunk, de mindenesetre szükségesnek látszott a szerb bakákknak magyarokkal való kicserélése.

Katonai körökben azt is beszélnek, hogy a 101-es ezred szintén garnizont változtat a közel jövőben, még pedig Prágába viszik őket. Akkor persze Nagyváradra ismét más katonák jönnek.

* **Személyi hírek.** *Miskolczy Ferenc* főispán tegnap hazaérkezett székhelyére. — *Fráter Barnabás* alispán tegnap délután Debrecenbe utazott.

* **A megtalált pátriárka temetése.** *Karlócáról* írják, hogy a pátriárka eltemetésére vonatkozóan még nem történt intézkedés, mert nem tudják, hogy mikor érkezik *Karlócára* a holttest. A pátriárkai hivatal azt hiszi, hogy a temetés a jövő hét keddjén vagy szerdáján lesz.

* **Népszövetségi tagok figyelmébe.** Szíves tudomására hozzuk a tagoknak, hogy a népszövetségi gyertyákat következő helyeken lehet kapni: *Kuchta Endréné* *Uri-u. 47.* sz. a., özv. *Bálint Jánosné* *Sal Ferenc-u. 19.*, *Fleisz Mihályné* *Huszár-u. 2.*, *Romanszky Józsefné* *Kertész-u. 12.*, özv. *Zalányi Lajosné* *Varju-u. 21.* és a szt *László* templom egyházfiánál. Ha érdemesnek látjuk a piacon is lesz árulóhely. Ha valaki még segédkezni akar, sziveskedjék *Kuchta Endréné* urnóhoz elfáradni. Tisztelettel a *Kath. Népsz. vezetője*.

* **Tisztelgés a nőegylet új elnöknőjénél.** A Biharmegyei és nagyváradi nőegylet azon választmányi és rendes tagjait, kik az új elnöknőnél, *Des Echerolles Kruspér Sándorné* ömeltóságánál tisztelegni kívánnak, felkérem, hogy ebből a célből f. hó 30-án, azaz csütörtökön d. u. 4 órára *Stepper cukrászdába*, *Rákóczi-ut.* összejönni sziveskedjenek, honnan testületileg fogunk tisztelegni menni. Több választmányi tag.

*** Gyászmise az elhunyt népszövetségi tagokért.** A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete elhunyt tagjai lelki üdvéért minden évben gyászmisét mond. Ez évben a gyászmisét október 30-án, esütörtökön délelőtt 9 órakor fogják bemutatni a Szent László templomban. A Népszövetség tagjai s az elhunyt tagok hozzátartozói hivatalosak az istentiszteletre.

*** Felolvasások a nyilvános könyvtárban.** Az őszi évad beálltával a felolvasások sorozata is megkezdődik. Érdekes újítást tervez a nyilvános könyvtár vezetősége is, amennyiben dr. Adorján Ármin kezdeményezésére elhatározta, hogy az őszi folyamán a nyilvános könyvtárban több felolvasást rendez, melyekre a társadalom kiváló tagjait kérte fel. A felolvasások mindenkor este 6 órakor tartatnak a könyvtárban és félórát tartanak úgy, hogy a megjelenő közönségnek még ideje és alkalma legyen a könyvtárban is időzni és olvasni. A felolvasók neveit és felolvasások határidejét közelebb közölni fogjuk.

*** A vármegye jövője.** A kormány tudvalevőleg már betervezte az államosításra vonatkozó első javaslatot. Előreláthatólag ennek a javaslatnak az alapján a közel jövőben a vármegye minden tekintetben át fog formálódni. Tegnap egy szűkszavú miniszteri leirat érkezett Sándor János belügyminisztertől. A leiratban a miniszter Bihar vármegye járásának és községeinek beosztását kéri. A titokzatos leirat alapján a legkülönbözőbb kombinációk keletkeztek. Sokan az új választókerületek beosztására következtettek. Ezt a föltevést azonban megdönti az, hogy a miniszter a közigazgatási beosztást kérte, már pedig ha a választókerületekről lett volna szó, úgy azt megcsinálhatták volna a miniszteriumban is meglévő választók névjegyzéke alapján is. A másik feltevés a közigazgatás államosítása folytán szükségessé váló új beosztásokra következtetett. Ez nincs kizárva, azonban mégis a legvalószínűbb, hogy a beosztásra a miniszternek a mezőtelegdi járás létesítése folytán van szüksége. Tegnap délután kész is volt a vármegye felterjesztése és már el is küldték a beosztást.

*** Doktorrá avatás.** Serly István ügyvédjelölt, a váradi uritársadalom előnyösen ismert tehetséges, szimpatikus fiatal tagja Kolozsvárról kiváló sikerrel letette a jogtudományi doktorátust.

*** A Kath. Nagygyűlés és a szállodák.** A november 8—11. közt tartandó XII. Országos Katholikus Nagygyűlés rendezősége a fővárosi viszonyokra való tekintettel elszállásolásokat nem vállalhat, de megkereste az összes szállodák igazgatóságát, akik közül az alább felsoroltak nyújtának kedvezményt a nagygyűlés vidéki résztvevőinek: „Adria”, Rákóczi-ut 41. sz. 10 százalék. „Bristol” Mária Valéria-ut. 20 százalék, „Continental”, Nádor-u. 22. sz., 10 százalék, „Debrezen”, Rákóczi-ut 88. szobánként 40 fillér engedmény, „Erzsébet királyné”, Egyetem-utca, 3 koronától kezdve, „Fiume” Lánchid-u. 12., 2 személyre 7 korona, 3 személyre 9 korona, „Hungária”, Türr István-ut 1., 10 százalék, „Hunnia”, Rákóczi-ut 15., 4 koronától, „József főherceg”, Baross-tér 2. sz., 10 százalék, „Keleti”, Thököly-ut 18. sz., Csoportos elszállásolásoknál 20 százalék, „Meran”, Váci-körút 82. sz., 10 százalék, „Meteor”, Erzsébet-körút, 5 koronától kezdve 10 százalék, „London”, Váci-körút 65. sz., 10 százalék, „Nádor”, Várház-körút 2., 3 koronától, „Oriental”, Rákóczi-ut, 20 százalék, „Pannónia”, 3-60 koronától, „Predeal” Thököly-ut, 60 személyenként 2

korona, „Palace”, Rákóczi-ut, 10 százalék, „Rémi”, József-körút 4., 10 százalék, „Royal” Erzsébet-körút, 4 koronától 15 százalék. A rendezőség kéri a vidéki résztvevőket, hogy szállás lefoglalás érdekében közvetlen a szállodákhoz forduljanak,

*** Bűnvádi főljelentés a Pesti Tükör tulajdonosa ellen.** Tegnap délelőtt Kery kapitány vezetésével négy detektív jelent meg dr. Kenéz-Kurländer Edének, a „Pesti Tükör” volt tulajdonos főszerkesztőjének Liszt Ferenc-tér 6. szám alatti lakásán és foganatosította a vizsgálóbíró által elrendelt bűnvádi zárlatot. A detektívek a lakás hat szobáját zár alá vették. A bűnvádi zárlat kiterjed Kenéz-Kurländernek a bankoknál levő értékpapírjaira és így zárlat alá vették a volt főszerkesztőnél a Jelzálog Hitelbanknál zálogban lévő nagyváradai „Fekete Sas” részvényeit, továbbá a nagyváradai Magyar Banknál lévő részvényeit. Ugyancsak tegnap délelőtt dr. Miklós Gyula ügyvéd a Magyar Érték és Iparbank képviselőjében megjelent Kery kapitánynál és bűnvádi főljelentést tett dr. Kenéz-Kurländer ellen sikkasztás címén. A főljelentés szerint Kurländerék felvettek olyan követeléseket, melyeket előzetesen eladtak már a banknak. A főljelentés kéri a volt főszerkesztő letartóztatását.

*** Tanítók pénztára.** Balogh Károly a Bihar megyei tanítók egyesületének elnöke ismét szerepelt a kir. járásbírószágon. Zokon esett neki a szegénytelen bukás s most papot-csapot rágalmoz, s mindenben panamát lát, ezzel akarja visszaszerezni elvesztett pozícióját. A volt pénztárosokat Gulácsy Endre jelenlegi elnököt s Perényi Györgyöt bizonyos szabálytalanságokkal, sőt sikkasztással illette. A két pénztáros becsületsértés miatt főljelentette a volt elnököt, aki ma a tárgyaláson Perényire vonatkozó sértéseit visszavonta, Gulácsyval szemben pedig kérte a bizonyítást, mit a bíróság meg is engedett s így a tárgyalást Jankovich bíró elnapolta.

*** Beleugrott a Dunába.** Hétfőn este 10 órakor Jankovich Margit, dr. Jankovich György kultuszminiszteri osztálytanácsos leánya a Ferenc József-rakpartról a Dunába ugrott. Két halász utána evezett s kimentette a 18 éves leányt.

*** Megfojtott egy farkast.** Szarvason Mészáros Lajos a nádasban foglalatkodott, amikor hirtelen egy farkas támadta meg. Mészárosnál nem volt fegyver és így kénytelen volt birokra kelni a farkassal. Hosszas viaskodás után sikerült a farkast megfojtania, de közben ő maga is súlyos sérüléseket szenvedett úgy, hogy kórházba kellett szállítani.

*** A jószívű mészáros.** Hegyesi Gusztáv mészáros Téglavető-utca 15. szám alatti üzletében minden hó második napján délelőtt 10 és 11 óra között 15 klg. marhahúst oszt ki a szegények számára fél kilogramos adagokban. Azok a szegények, kik erre igényt tartnak, Zilahy Antal rendőrfelügyelőnél (II. emelet 9. szám alatt) jelentkezhetnek, ahol mindenkor csak 30 szegény jelentkezhetik a jótétemény élvezetére.

*** Gondatlan szülék.** Sipos Róza 9 éves kisleány, aki az izr. kórházban ápolás alatt áll, a következő főljelentést tette Bercezki Ferenc rendőrtisztviselőnek: Özv. Sipos Sándorné örökre adta Bondár János Iskola-u. 3. sz. alatt lakó földmivesnek. A 9 éves kisleányt két héttel ezelőtt Bondár kiküldötte az istállóba, hogy adjon moslékot a teheneknek. Midőn a tehen közelébe jutott, az fellökte őt, úgy hogy a fal mellett lévő

vasvillába esett s a jobb lárafejét a hegyes villa átszurta. Azt mondja a kisleány, hogy többször mondotta nevelő szüleinek, ne bízzák őt meg azzal, mert a tehen hamis s hogy ő még sohasem bánt szarvasmarhával, nem tudja etetni a tehenet. Bondárék veréssel fenyegették, ha parancsukat nem teljesíti, különben azt mondja a kisleány, hogy állandóan rosszul bántak vele. A két héttel ezelőtt sérült leányt úgy látszik a „jó” nevelő szülők jónak látták már gyógykezelés végett beadni a kórházba. Ellenük az eljárás a rendőrkapitányi hivatal folyamatba tette.

*** A bestia.** (Ujdonság a Vigadómozgóban.) Világszenzációt mutat be ma a Vigadó mozgó színház. „A bestia” című remekmű ez, az idomítás csodálatos művészetét látjuk megelevenítve magunk előtt a filmen. A két felvonásos, izgalmas, gazdag dráma most először van műsoron, nézze meg mindenki. Még négy nagyszerű ujdonság látható a műsor keretében. Ezek közül két elsőrendű vigjéték, továbbá egy dráma és egy eredeti felvétel, mindegyik fellünést fog kelteni.

*** A magy. kir. nagyváradai honvéd zenekar** f. hó 29-én nagy szenzációs műsort tart a Fekete Sas kávéházban Frichey Richárd személyes vezetésével. „A tartalékos álma” nagy katonai egyveleg Cziherától. A 6-ik sz. tartalma: 1. Este van. 2. A tartalékos a kovács műhelyben dolgozik. 3. Vándorló cigány zenészek a kovács műhely elé érkeznek és megszólal a zene. 4. Egy hazatérő vadásztársaság arrafelé jó. 5. A közeli malom kopogása hallatszik. 6. A postaköcsi elszalad. 7. Tehenek jönnek a legelőről. 8. Egy falusi menyegzőről ide hallatszik az „Ave-Mária.” 9. A tartalékos a munka befejezése után egy arramenő nászmenethez csatlakozik, velők a falusi vendéglőbe megy. 10. A vendéglőben vigadnak, iszogatnak táncolnak. 11. Vihar jön, megszakad a mulatozás, esni kezd, villámlás, mennydörgés között távozik a vendégsereg. 12. A tartalékos családjánál az estebédhez készülnek. Mindenki nyugalomra tér, még hallatszik a vihar süvítése, az óra éjfélét üt, a tartalékos álomba merül. Almában bevonul ezredéhez Bécsbe. 13. Álmódja, hogy a vasuton Bécsbe utazik. 14. Ébresztő a laktanyában. 15. Elindulás a gyakorlatra. 16. Gyakorlati jelenetek. Hazatérés a gyakorlatról. 17. Katona temetés, harangzugás, gyászinduló, néphymnusz, elvonulás. 18. Tábori mise, templomi ének. 19. Foglalkozás után a tartalékos a Präter-ba megy katonazenét hallgatni. 20. A laktanyából hallatszik a takarodó, a tartalékos hazasiet. 21. A tartalékos almából fölébreszti legkisebbik fia, atyai kötelességét teljesíti. 22. Pirkad, madarak csicseregése. 23. A tartalékos felkel, munkába fog, vigan kalapál és örül, hogy mindez csak álom volt.

x **Felhívjuk** m. t. olvasóink figyelmét Büchler Márton butorkereskedő lapunk mai számában levő hirdetésére.

*** A tangó Nagyváradon.** Antalffy Margitka, a kitűnő táncitanárnő óriási áldozatok árán lehozta Nagyváradra a tangót, a mely most valóságos lázba ejtette az egész fővárost. A kitűnő balletmesternő nov. 3-án kezdi meg az ideai táncitanítási kurzust, amely három hónapra fog terjedni. Lesz gyermekdiák kolon s külön a felnőtteknek. A beiratkozások már folynak a Teleky-utcai táncintézetben (3. szám I. em.) Minden vasárnap délután és este nagy boszton-nyakörvön. Külön balletanfolyam. A szezon szenzációs táncát: a tangót eddig egyedül az Antalffy-táncintézet jogosult Nagyváradon tanítani. A bájos táncból különórak alatt lehet csak leekét venni a nap bármely szakában.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* **Egy nagyváradai cég kettős kitüntetésére.** Mi sem bizonyítja jobban a nagyváradai ipar és kereskedelem életerejét, mint hogy a napokban kettős kitüntetés ért egy helybeli céget. Ugyanis a helybeli *Rosenzweig-féle fűzőgyár* kineveztetett az állami tisztviselők, cs. kir. katonatisztek bevásárlási központ szerződéses szállítónak; továbbá „A Közigazgatási Tisztviselők Országos Egyesületének” szerződéses szállítójának.

x **Meghódította a hölgyeket** MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámítoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

x **Az erdélyi kereskedelmi és autobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja autobilokban, pneumatikokban, valamint az összes autobil-felszerelési és szükségleti cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Körház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó autobilok a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. b. rendelőinket, hogy Hatvany és Szentmiklóssy szücsök beltagja, Hatvany hosszabb külföldi tanulmányutról haza érkezett. Szíves pártfogást kérünk Hatvany és Szentmiklóssy szücsök, Nagy Sándor-utca 1.

x **Ujhelyi Róza** nőikalap üzletét Rimanóczy-utca (Kolosváry házba) Royal kávéházzal szembe helyezte át, hol eredeti párisi modellekből állandó választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mit olcsóbb boltbér mellett rendkívül jutányosan árusít.

x **Vörösbor!** Nyáron a legkellemebb ital! Literje 96 fillér. — Csodaszép mézédés *csemegezőllő*; kitűnő peccsenye és *pezsgőborok*; *kőbányai maláta* és szalon *sörök*, **MERTZ NANDOR** csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon: 448. sz.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola sze, rekben csak *Klein Vilmos és Társa* cégnél találhatóunk u. m. író és rajzszer, iskolatáska 36 fillértől, könyvszija 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 250 fillért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, gallórok 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhetünk be, Rákóczy-ut 18.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémciszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Császár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **A Máv. és a Félix-fürdő.** Nagyvárad közönségének ama része, amely évek óta hiányát érezte annak, hogy október elseje után nincs megfelelő vonatközlekedés, amely (lehetővé tenné a városi közönségnek, amely nincs abban a helyzetben, hogy a fürdőben lakják, dacára annak, hogy ott a legolcsóbb penzió-rendszer van október 1-től bevezetve,) a Félix-fürdő valóban esodálatos gyógyhatású forrásait használhassa, most örömmel fogják fogadni a MAV ama valóban üdvös intézkedéseit, hogy a Félix-fürdőből minden este egy külön vonatot indít Nagyváradra. Ezen naponta közlekedő különvonat beállítását következtében a Félix-fürdőbe Nagyváradról 4 órakor, vagy Várad-Velencéről 4 óra után a rendes belényesi vonaton lehet kiutazni. A nyár folyamán a belényesi vonatra vonatkozó felszállási tilalom, magától értetődik, megszűnt. A fürdő használatára elegendő idő áll rendelkezésre, mert a visszautazás, minthogy a rendes belényesi vonat már este 6 óra 37 perckor indul ezen új különvonaton történhetik, mely este 8 óra 02 perckor indul. Ugy a MAV, mint a belényes-vasköhi vonat igazgatóságát ezen üdvös, a város gyógyulást kereső közönségére rendkívül fontossággal bíró intézkedéséért, a legteljesebb elismerés illeti. A fürdő kezelősége természetesen a legnagyobb előzékenységgel gondoskodik róla, hogy a fürdők mostantól fogva egész télen át is használhatók legyenek, a vendéglő üzemet fentartja, a fürdőpihenők, folyosók pedig állandóan fűtve vannak, úgy hogy a meghülés veszedelme teljesen kizártnak mondható. Hisszük is, hogy ezen kitűnő alkalmat a közönség tömegesen fel fogja használni és úgy a fürdőket, mint a vendéglőt is állandóan igénybe fogja venni.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* úri- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka *Sal Ferenc-utca 17.* Telefon 832 sz.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel *Pista* barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagő-kapu mellett.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyitott **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Iskola idényre** torna cipők 2 koronától kezdve. Gyermek cipők 20—25 számig 2 korona, 26—28 számig 4 korona, 29—34 számig 5 korona. Fiú boksz cipő 35—36 számig 7 korona, női chevrou vagy boksz cipő 7 korona, férfi chevrou vagy boksz cipő 8 korona. Finom női parti félcipők 5 korona, divatos férfi kalapok 3 koronától kezdve *Feketénél*, Szent-János-utca, Kispipa mellett.

x **Szabadkai női tambura zenekar a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban hangversenyez az országos hírnévnek örvendő szabadkai női tambura zenekar *Kurina* Mátyás karmester vezetése alatt egy elsőrangú erőkből összeállított tambura és énekkar, naponta változatos műsorral, a társulat magán és ének számokkal működik közre, a társulat tagjai. Szatmári Lilike, Balogh Mariska, Péchi Margit Szücs Annuska és Vég Micike énekesnők. Kezdeté este 8 órakor, szabad bemenet. Szíves pártfogást kér *Kurina* Mátyás karmester.

Szülők figyelmébe!

Legjobb gyermek cipők
teljes fiú kelegyek legolcsóbban

REICHARD áruháza

cágnél kaphatók.

x **Tekintettel a rossz pénzviszonyokra** leszállítottam az árakat. 3 pár női harisnya 1 kor. 3 pár fegyházban kötött férfi harisnya 78 fill. 1 pár patent gyermek harisnya 26 fill. 6 darab fin. vászon kendő 80 fill. 1 m. sweitzi himzés 24 fillértől. 1 m. csipke 2 fillértől. 1 pár nyári keztyű 30 fillértől kapható **Ungerleider Salamonnál** Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczy-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legrészesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sűrkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Cukorka és csoko adé különlegeségek** a legjobbak csakis *Aszódi* üzleteiben, mert 3 üzlet részére sok a fogyasztás és így a cukorkái nem állottak, hanem mindig frissek és élvezhetőek. A közönség kényelmére *Rákóczy-uton* Kiss tőzsdéje mellett a *Csokoládé Király* *Aszódi* fiókuzlete vasárnap is egész nap a vásárló közönségnek rendelkezésére áll. Fő-üzlet *Kossuth-utca*. II-ik fiók *Kert-utca*.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Köttünk, fejleink rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** *Bartos és Társa* (a *Széchenyi-szálló*dával szemben *Rákóczy-ut 10.*) És a mi fő „*Bartos harisnyája tartós.*” Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **A városligeti kútháznál,** közvetlen az alagút mellett egy modern, télen is lakható három szobás szöllő-lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, vagy előnyös feltételek mellett a ház örök áron eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

x **Este van, este van,** kiki nyugalomban, kicsiny kis fiacskám alszik a karomban, bizonyosan álmodik kecsiről, lóról és egyéb játékról, hozok is én néki a *Párisi Bazárból*.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpaddás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér huzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viszágazott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

Legszebb és legolcsóbb zománctáblák Diósy Sománál

Telefon 839. Telefon 839.

Egy jó házból való fiu
tanulói
felvétetik fizetéssel
Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében
Rákóczi-ut 4.

Irsai Dezső

(a Flegman-cég volt főszabásza)

női divat-terme

Szalárdi-utca 9. Rosenzweig palota.

Legfinomabb izlésű kelmék és
hozzávalók. Elsőrendű kivitel.
Szolid árak! Szolid árak!

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerda: Buksi.

Csütörtök délután: Cyránó. (Ifjúsági előadás.) Este: Támlásszék 10.

Péntek: Byzánc. (Bihari Ákos és báró Gorrup György vendégfellepte.)

Szombat délután: A Molnár és gyermeke; este: Vasgyáros.

Vasárnap délután: Cigányprimás; este: János vitéz.

Bihari Ákos és báró Gorrup György vendégjátéka. Az e hét műsorának értékes művészi eseménye lesz a pénteki előadás: Herczeg Ferenc kiváló történelmi drámájának: a Byzánc-nak előadása, amelynek két legjelentősebb szerepében, érdekes vendégei lesznek a Szigligeti színház színpadának. Constantint Bihari Ákos fogja játszani, a kitűnő fővárosi színművész, aki az elmúlt idényben, az Ember Tragédiájában méltó feltűnést keltett Nagyváradon és akinek komoly, művészi kvalitásai mindig nagy vonzerővel bírtak Nagyvárad intelligens színházi közönségére. A pénteki színházi est másik érdekes vendégszereplője báró Gorrup György, akinek fellepte módot nyújt a közönségnek arra, hogy tanuja lehessen egy új színésztehetség kibontakozásának, amely tehetség értékét Bihari Ákos

a maga tanításával zsírálja. Báró Gorrup György különben igen kedvező auspiciók között lép a színpadra, amennyiben csak nemrég Budapesten kiváló sikerrel vizsgázott a színészegyesület vizsgázóbizottsága előtt. A pénteki előadás a közönség körében máris megnyilatkozó, fokozott érdeklődésre tekintettel, bérletszünetben kerül színre, természetesen azonban, hogy a bérlet jogait az igazgatóság az előadást megelőző nap délután 4 órájáig fenntartja.

Ifjúsági előadás. Csütörtökön délután három órai kezdettel ifjúsági előadást tart a színház, amely alkalommal Rostand Edmond klasszikus drámája: Cyránó kerül színre, a címszerepben Tóth Elekkel.

SERLEGMÉRKÖZÉS

Serlegmérkőzés. November 1-én és 2-án a 4 legerősebb nagyváradai footballesapat méri össze erejét egy remekművű ezüst-serlegért. November 1-én a NAC a NSC-bal, a NSE az Egyetértéssel játszik, míg 2-án, vasárnap a két győztes, valószínűleg a NAC és NSE méri össze erejét s ennek a mérkőzésnek győztese kapja az ezüst serleget. Budapesten ily serlegmérkőzések a szezon legkiemelkedőbb eseményei s Nagyváradon is az őszi idény legszebb mérkőzése lesz a vasárnapi döntő mérkőzés. A két egymásutáni mérkőzés erős próbára fogja tenni a csapatok küzdőképességét és különös érdekességet kölcsönöz a döntő mérkőzésnek az a körülmény, hogy — miután a M. L. Sz. az okt. 5-iki NAC—NSE mérkőzése végérvényesen megsemmisítette s annak újra játszását elrendelte — ez a mérkőzés sejtetni engedi majd a bajnoki mérkőzés eredményét.

IRODALOM

Világkönyvtár. Ebben a gyűjteményben most egy olyan könyv jelent meg, melynek tárgya mindenkit a legközelebről érdekel. A nevelés nagy dolgai, örökös problémái sok gondot okoznak a szülőknek és egyre foglalkoztatják a pedagógusokat. Thomas híres könyve: A nevelés a családban (a szülők vétkei) mely a Világkönyvtár legújabb kötete, úgy a szülőkhez, mint a pedagógusokhoz fordult nyílt szóval, mélyreható, az életből fakadó igazságokkal. A szülők és a gyermek, a tanítványok és a tanítók, a szülők és a tanítók egymáshoz való viszonyát tárgyalja ez a könyv. Kemény kritikája mindannak a sok hibának és tudatlanságnak, amit a gyermekkel szemben elkövetnek. Végigkíséri a gyermek nevelését a születés előtti időtől, a bölcsőtől, az iskolán keresztül a felnőtt élet küszöbéig. A szülők hazugságai, a családi fegyelem, a testi, szellemi, a vallás, nevelés, az akarat nevelésének problémái egyaránt foglalkoztatják. Bátor könyv, amely nemcsak a gyermekek, hanem a szülők bűneit is feltárja. A fordítást Holló Márton nagy gonddal és hozzáértéssel végezte. A kötet 1 korona 90 fillérért minden könyvkereskedésben kapható.

Szabadalom és védjegybitorlás. (Büntető eljárás.) Kiegészítve az 1913. évi XII. t.-cikkkel a szabad- és védjegytörvény módosításáról. II. kiadás. Irta: Dr. Ödöfői Miksa. Singer és Wolfner. — A

jognak legrendezetlenebb és a jogi irodalomnak legkevésbé művelt ága a szabadalom és védjegybitorlás, főképp a bitorlás büntető uton való megtorlása. Igazi hiányt pótol tehát a szerző munkája, amely a szabadalom és védjegybitorlási büntető perekben elméleti és gyakorlati tájékoztatást nyújt jogásznak és laikusnak egyaránt a büntető eljárás megindítása, lefolytatása, a joggyakorlatok használata és a büntetőper folyamán előforduló fontosabb kérdésekben. Nagy előnye azonkívül, hogy felöleli az egész joggyakorlatot és ismerteti a bünvádi perrendtartásnak az eljárás folyamán szükséges rendelkezéseit. A gyakorlati kézikönyv alakjában megjelent művecske ára 4 korona. Kapható minden könyvkereskedésben, valamint a szerzőnél: Budapest V., Váci körút 78. szám.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A parlamenti őrség sajtópöre

A Pesti Hírlap-ban a tavasszal egy cikk jelent meg Bomlik a parlamenti őrség címen, mely éles támadást intézett a képviselőházi őrség tagjai ellen. Azt írta egyebek közt a cikk, hogy a parlamenti őrség tagjai az ország megvetésével leszámolt individuumok, mindenre kapható alakok, megvásárolt páriák, kik pénzért vállalkoztak az alkotmány eltiprására.

Az őrség tagjai sirtőnek találták a cikket és kérésükre a honvédelmi miniszter fölhatalmazta a budapesti királyi ügyészséget, hogy a cikk szerzője ellen sajtópört indítson. A pör megindult s annak során az inkriminált közleményért a felelőséget Abonyi Árpád író és hírlapíró vállalta, a ki ma állott törvényt nyilvános becsületsértésért a budapesti esküdttörbíróság előtt.

A pörbeszédok után az esküdtek visszavonultak s rövid tanácskozás után kihirdették a verdiktet, mely szerint a vádlottat nem vétkesnek nyilvánították.

A verdikt alapján a bíróság fölmentő ítéletet hozott.

§ Haverda Mária kegyelmi kérvénye. Szegedről jelentik, hogy Haverda Mária, akinek a múlt években volt országra szóló, szenzációs pünperében az esküdtszéki tárgyalás s akit 12 évi fegyházra ítéltek, most ügyvédje, dr. Balassa Árpád szegedi ügyvéd útján kegyelmi kérvényt adott be a királyhoz. A kérelem indoklása igen érdekes. Balassa azt állítja, hogy az esküdtek elé a bíróság hiányosan szövegezett kérdéseket tettek, nekik arra kellett felelnök s így mondták ki Haverdát bűnösnek. A kérvény sorsa elé — bár az sokak előtt egy cseppet sem látszik kétségesnek — érdeklődéssel néznek mindenfelé.

§ Elitették a szentmiklósi gyilkost. A nagyváradai királyi törvényszék esküdttörbírósága tegnap délelőtt folytatta Borza Vazul bűnyegének tárgyalását, aki, mint megirtuk tegnap, elvetemült kegyetlenséggel gyilkolta meg a szomszódját. Moczok Tótyer volt az áldozat, akit Borza Vazul valósággal lefojezett. A gyilkos azzal védekezett, hogy erősen felindult állapotban és jogos védelemben követte el a tettet. Az es-

küldtek tegnap délelőtt hozták meg a ver-diktet, amelynek alapján a bíróság száu-dékos emberölés büntetésében bűnösnek mondta ki Borza Vazult és elítélte 10 évi fegyházra. A kir. ügyész az ítéletben meg-nyugodott, az elítélt és a védője ellenben semmisségi panaszt jelentett be.

Párbajozó ügyvédek. Két tenkei ügyvéd ült tegnap a nagyváradi királyi tör-vényszék büntetőbírósa előtt a vádlottak padján — párbajvétség miatt. Dr. Székely Aladár és dr. Pintye Aurél ügyvédek egy járásbíróági tárgyaláson olyan hevesen ösz-szeszólalkoztak, hogy a tárgyalásnak párbaj lett a vége. Ez év augusztus 11-én történt az eset és tegnap a bíróság elítélte mind-kettőjüket egy-egy heti államfogházra. Az ítéletben megnyugodtak.

TÁVIRÁTOK

A Ház összehívása.

Budapest, október 28.

A Ház elnöksége az ellenzéknek a képviselőház összehívására vonat-kozó kérvényét egyszerűen tárgy-talannak tekinti az új házszabályok értelmében, mert a legutolsó üléstől számított 10 napon belül novem-ber 4-én ugyis ülést fognak tar-tani.

Leégett palota.

New-York, okt. 28.

New-Yorkban egy hatalmas kereskedelmi palota kigyulladt és az áruház alkalmazottai közül igen sokan megsebesültek. Három férfi és három nő meghalt.

Az olasz választások.

Róma, okt. 28.

A Tribuna jelenti Palermóból: Kalatafimiben, a hol Nasi-t válasz-tották meg, komoly rendzavarás volt. A tüntető tömeg agyonlőtt egy rendőrbiztost. Trapaniból egy zászló-aljat vezényeltek Kalatafimibe a rend helyreállítására.

Kiszőknek a határon a katonakötelesek.

Innszbrukk, okt. 28.

Franzenszfeszte állomáson negyven fiatal kivándorló feltűnt egy vasuti hivatalnoknak. Néhányat igazolásra szólított föl. Az egyik kivándorlónál az igazoló írásokon kívül ta-láltak egy utasítást, amelyben az volt, hogy a kivándorlók egy állomással innszbrukk előtt szálljanak le, gyalog másszák meg a középhegyiséget és Zirlken szálljanak fel a vorarlbergi vasutra. A kivándorlók, így ki-kerültek volna a hatóság ellenőrzését. A kivándorlók mind katonakötelesek és ezért letartóztatták őket. Volt közöttük több ki-vándorlási ügynök is, ezek azonban még idejében megszöktek.

Katonaszabadító őrmester.

Temesvár, okt. 28.

Weisz őrmestert, akiről kiderült, hogy katonaszabadítással foglalko-zott, letartóztatták. Az őrmester be-

tegséget szinelve a csapatkórházba került, ahol valahonnan borotvát szerzett és átvágta a nyakát.

Kisiklott egy expresszvonat.

London, okt. 28.

A newyork-bosztóni expresszvonat teg-nap éjjel Providence mellett kisiklott és öt kossija a mélységbe zuhant. Öt embert su-lyos sérülésekkel kórházba szállítottak. Több utas haldoklik.

Bizalmatlansági indítvány.

Kassa, okt. 28.

Az állandó választmány Hadik János gróf indítványára bizalmat-lansági indítványt terjeszt a holnapi megyei közgyűlés elé a kormány ellen.

Marostordamegye

és a kormány.

Marosvásárhely, okt. 28.

(Saját tud.) Marostordamegye óriási izgalom mellett tartotta ren-des közgyűlését. A kormányhoz in-tézendő bizalmi javaslattal szemben Désy Zoltán bizalmatlansági indít-ványt nyújtott be. A közgyűlés hosszas vita után Nagy József in-dítványát fogadta el 45 szótöbbség-gel és egyszerűen tudomásul vette a kormány bemutatkozó átiratát.

A monarchia Törökország mellett.

Páris, okt. 28.

Konstantinápolyból jelentik az itteni la-poknak: Az osztrák-magyar és az olasz nagykövet tegnap megjelent a nagyvezérnél és kormányuk nevében biztosította a portát arról, hogy Törökország és Görögországgal szemben még el nem intézett kérdésekben támogatásukra számíthat. A legközelebbi na-pokban a megfelelő diplomáciai lépést meg-teszik Athénben is.

A patriarchát agnoszkálták.

Budapest, okt. 28.

Tegnap megtörtént Bogdanovich patriarcha hivatalos agnoszkálása. Megállapítást nyert, hogy sem ön-gyilkosság nem történt, sem büntény nem forog fenn, hanem a patriarcha egyszerűen véletlen szerencsétlenség áldozata lett.

Ha nincs megelegedve

szabójával, meri drága vagy ros-szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel DARABONT GY. és TÁRSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalu és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítenek. Valódi angol szövetelek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Magvszalonta.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	10.46
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.29
Októberi rozs	— — —	7.94
Áprilisi rozs (1914)	— — —	8.91
Októberi zab	— — —	7.27
Áprilisi zab (1914)	— — —	7.47
Tengeri 1914 májusra	— — —	6.28

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	820.25
Osztrák hitelrészvény	—	622.—
4%-os koronajáradék	—	80.05
Osztr. magy. államv.	—	694.—
Jelzálogbank	— — —	419.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	507.50
Hazai bank	— — —	279.—
Magyar bank	— — —	545.—
Keresk. bank	— — —	3710.—
Rimamurányi	— — —	679.50
Salgótarjáni kőszén	— — —	745.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1031.—
Közuti vasut	— — —	634.—
Városi villamos	— — —	351.—
Adria	— — —	572.—
Atlantika	— — —	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Megérkeztek

a Hyacint és tulipánhagymák!

Halottak napjára

CYCAS és PÁLMA levelek.

Capvirág fehér 1 kiló 4—6—8 koronáig, színes 9 és 10 kor.

Präparált diszlevelek és füvek.

Különféle viaszvirágok.

SELYEM és KREPP PAPIROS.

SZAGMENTES tiszta jófővő lencse, borsó, bab, mák, köleskása, dió.

VIRÁGCSEREPEK és TÁLCÁK.

Teljes tisztelettel

Dell'ortó Károly, Nagyvárad.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben léte-sített safe-deposit osztályunkban külön-féle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlettel ér-téktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az ér-deklődőknek készséggel bemutatjuk és részle-es felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Büchler Márton

Nagyvárad legrégebbi butorkereskedője

BUTORIPAR VÁLLALATÁT

Zöldfa-utca 17., I. em. alá helyezte,

hogy a 12—16 ezer korona boltbér megtakarítása folytán vevőinek ennek folytán a legolcsóbb árakat nyújthassa.

A címre kérem figyelni!

Telefon az egész megyére 1-30.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

NYÍLYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sírkőraktára és
köfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

10.000 pár harisnya kerül eladásra!

alábbi olcsó árak mellett.

8 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár csikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikulók 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges
és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, ugymint:
disz- és igás-szerszámot, nyerges és versenystorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

Mindenki muzsikálhat

Wagner «Hangszer-Király»

különleges elsőrendű hang zereivel.

Budapest, József-körút 15. (Telefon.)

Varázshedű, felszereléssel 6 korona.

Csodaráztrombita, erős rézből 6 korona.

Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.

Harmonika, táncz részére 10 korona.

Óriási beszélőgép kottákkal 40 korona.

Javítási szakmühelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem és érdemkeresztel kettűntelve.

Fényképes árjegyzék ingyen! Óvást! Ügyeljen a Wagner nevre és a 15. házszámra

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velence
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8-06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorsfürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről: **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor **Vissza-utazás** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirida, telefon egész éven át nyitva.

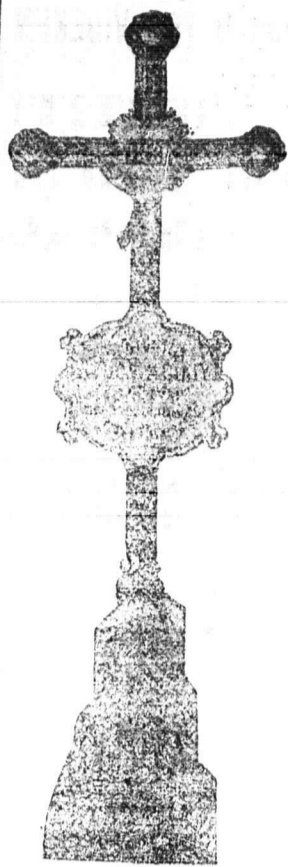
Csúz, köszvény, izületi lóbok és mindennemű reumatikus bántalmaknál évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kénes hévviz forrásait kitűnő eredménnyel használják.

Tűzijáték kiállítás
Özv. Kádár János-né
 elsőrangú fűszer- és csemege kereskedésében.
 a legelsőbbra: u különlegességek
 előnyös bevásárlási forrása.
 Kugler H. Gerbaud főraktára.
 Telefon 85. sz. Telefon 85. sz.

Szolga Ferencz
és Sándor
 Rimanóczy-utca 9. sz.

❖
Kárpitosok
és diszítők.
 ❖

Elősmert elsőrangú
munka. Jutányos ár.

Olcsó és
szép sír-
keresztek

cement alappal
 fejfák, sirtab-
 lák domborura
 préselt betük-
 kel kaphatók

Maár Lajos
és Testvére
 lakatosoknál
 Teleky-u. 45.

A
jó bornak
 nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
 mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan beren-
 dezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kiváló saját termé-
 sű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szo-
 lid polgári árak. **Abonensek naponta**
 felvételnek.

Vas- és réz-
BUTOROK

még csak rövid
 ideig mélyen le-
 szállított árban
 kaphatók

Tonk Emilnél

Rákóczi-ut 13. sz.

„AGRICOLA“

Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
 Temesvár.

Folyósított: törlesztéses jelzálogköl-
 csönöket I. II. helyre ingatlanokra
 és városi bérházakra.

Tisztviselői kölcsönöket olcsó
 kamat mellett. Iparvállalatok finan-
 szírozását elvállalja.

Elvállalja ingatlanok parcellázását és
 az ehhez szükséges tőkét megszerzi

Hosszabb hitelle szállít minden-
 féle mezőgazdasági vetőmagot, gazda-
 sági, ipari gépeket és technikai cikkeket.

Megbízásból keres megvételre kü-
 lönféle nagyságu bérleteket és mező-
 gazdasági ingatlanokat s kitermelésre
 alkalmas erdőket.

Kérjen ajánlatot!

Eredeti
Meteor kályhák,
kályhatálcák és ellenzők,
fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén
hához szállítva 50 K° zsákokban
kimérve 100 K° 5 korona.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése
 Rákóczi-ut.